

**Instytut Badawczy Leśnictwa, Sękocin Stary, ul. Braci Leśnej 3, 05-090 Raszyn
e-mail: zin@ibles.waw.pl www.ibles.pl**

Szanowni Państwo,

Jesteśmy świadkami i uczestnikami procesów globalizacji, których rezultatem jest „kurczenie się czasu i przestrzeni”. Dzięki znikaniu fizycznych i ekonomicznych ograniczeń oraz skracaniu terminów przepływu środków, produktów i informacji następuje zacieranie się różnic między problemami wewnętrznymi i międzynarodowymi w każdej dziedzinie aktywności ludzkiej. Rodzi się przeto naturalna potrzeba wzbogacania naszej wiedzy o leśnictwie i gospodarce leśnej innych krajów, zwłaszcza europejskich. Wynika ona zarówno z czystej intelektualnej ciekawości, jak i nieustannego poszukiwania nowych rozwiązań już występujących, ale także przewidywanych problemów leśnych. Zaspokojeniu tych potrzeb służą przede wszystkim rezultaty najnowszych badań, publikowane m.in. w „Leśnych Pracach Badawczych” IBL. Cennym źródłem informacji, choć z konieczności bardzo syntetycznym, ale skłaniającym do refleksji są zapewne dla wielu czytelników krótkie doniesienia zamieszczane jako „Miscellanea” w wymienionym wydawnictwie Instytutu czy też upowszechniane w kilku krajowych popularnych czasopismach leśnych. Nadal jednak pod tym względem odstawiamy od wielu innych krajów, w których owe krótkie formy przekazu o ważniejszych wydarzeniach w leśnictwie są znacznie bogatsze niż w polskiej prasie leśnej.

Dla naszego Instytutu dodatkowym impulsem do podjęcia decyzji o nowej formie upowszechniania wiedzy pt. „Doniesienia z leśnego świata” stały się podobnego rodzaju informacje publikowane od lat przez kilka zagranicznych instytutów badawczych leśnictwa. Mamy nadzieję, że udostępnione w formie elektronicznej „Doniesienia” spotkają się ze strony Państwa z życzliwym przyjęciem. Będziemy bardzo wdzięczni za nadsyłanie wszelkich uwag i sugestii pod adresem naszej inicjatywy (adres: zin@ibles.waw.pl). Postaramy się im sprostać w kolejnych edycjach „Doniesień”.

*Z poważaniem
Prof. dr hab. Tomasz Zawila-Niedźwiecki
Dyrektor Instytutu Badawczego Leśnictwa*

Natura 2000 – określenie wartości rekompensaty

W dziewięciu austriackich landowych ustawach dotyczących ochrony przyrody brak jest jednolitych zasad wyceny odszkodowań. Na ogół przy ich określaniu stosuje się ustawę kolejową o wywłaszczeniu. Tymczasem ochrona przyrody wywołuje różne nieporównywalne skutki, poczynając od ograniczenia korzyści gospodarczych, a na ich całkowitym wykluczeniu kończąc.

Podstawowym rygorem ustaw jest zakaz pogorszenia warunków ochrony przyrody. Zmiany w lesie są dozwolone tylko wtedy, gdy prowadzą do polepszenia tych warunków, a przecież są one także rezultatem niezamierzonych działań człowieka, na przykład naturalnych procesów rozwoju ekosystemów leśnych, potęgowanych dodatkowo przez zmiany klimatu.

Dla określenia wysokości odszkodowań za gospodarcze skutki ochrony przyrody na obszarach Natury 2000 konieczna jest znajomość wartości lasu przed i po wystąpieniu tych skutków. W Austrii, zgodnie z ustawą o określaniu wartości nieruchomości, wchodzi w rachubę trzy metody: metoda wartości porównawczej, metoda ekspercka oraz metoda dochodowa. Pierwsza z nich jest trudna do stosowania z uwagi na brak obiektów (lasów) porównawczych. Większych problemów nie rodzi druga z wymienionych metod, jednak najbardziej godna uwagi jest metoda wartości dochodowej.

Zastosowanie ostatniej z wyżej wymienionych metod, podobnie zresztą jak metody rzeczoznawców, wymaga sporządzenia dwóch planów zagospodarowania (*Managementpläne*) lasu: po objęciu go ochroną przyrody, oraz odpowiedniego dla tego lasu

pierwotnego planu zagospodarowania (nie objętego restrykcjami ochrony przyrody), następnie dokonania wyceny dla obydwu planów poszczególnych etapów i przedsięwzięć zagospodarowania lasu (hodowla, ochrona i użytkowanie lasu, budowa dróg leśnych itp.) i wreszcie obliczenie wynikających z tych planów dochodów netto. Skapitalizowana wartość tych dochodów przy stopie równej 2% jest właśnie wartością dochodową lasu (gospodarstwa leśnego), natomiast różnica między tymi dwiema wartościami będzie określać wysokość należnego odszkodowania.

Powyższy sposób postępowania zalecony jest w omawianym artykule w odniesieniu do większych powierzchni lasu. Natomiast w przypadku małych powierzchni bardziej przydatna jest metoda wartości rynkowej. Należy jednak zdawać sobie sprawę, że obszary Natury 2000 będą mieć niższą wartość rynkową niż lasy w pełni gospodarcze. Są one bowiem objęte restrykcjami z zakresu zagospodarowania zmniejszającymi ich dochodowość, co powoduje także spadek ich zdolności kredytowej. Na obniżenie wartości rynkowej znaczący wpływ mogą mieć jeszcze inne, na razie nieznanne konsekwencje objęcia lasów Naturą 2000. Mogą one być podobne jak w przypadku chronionych zabytków, w odniesieniu do których stosuje się zgodnie z prawem ryczałty obniżające ich wartość. Zjawisko takie już ma miejsce w odniesieniu do tzw. lasów wyłączonych z normalnej gospodarki z uwagi na ochronę osób trzecich, np. lasy chroniące przed lawinami budynki oraz szlaki komunikacyjne.

Źródło: Forstzeitung, 03/2009

A. K.

Organizacje ekologiczne a promocja drewna

Ministerstwo Lasów i Obszarów Górskich w Kolumbii Brytyjskiej wydało broszurę zachęcającą konsumentów do traktowania przemysłu leśnego jako produkującego odnawialne i przyjazne dla klimatu produkty. Minister Leśnictwa zapowiadając wydanie broszury „Powstrzymaj zmiany klimatyczne, używaj drewna” mówił, że zmiany klimatu są największą jak dotychczas szansą leśnictwa: „Użytkując odpady drzewne w celach energetycznych, poszerzając użycie drewna w budownictwie, wysyłamy czytelne informacje, że lasy Kolumbii Brytyjskiej są integralną częścią rozwiązania tego globalnego wyzwania”. Duża liczba organizacji ekologicznych szybko zareagowała na wydaną broszurę, krytykując rząd twierdzeniem, że należałoby raczej promować ochronę lasów a nie ich użytkowanie jako efektywną strategię powstrzymywania zmian klimatu. Organizacje te uznały, że w publikacji nadmiernie uproszczono rolę leśnictwa i przemysłu drzewnego w odniesieniu do zmian klimatu.

Źródło: *Forest News Watch*; <http://forestnewswatch.com>

I. P.

Biomasa na cele energetyczne

Przedstawione na konferencji prasowej 22 stycznia br. przez Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Środowiska Austrii wyniki studium na temat potencjalnych możliwości produkcji biomasy leśnej i wykorzystania jej do celów energetycznych wskazują, że:

- Realne pozyskanie biomasy leśnej do 2020 r. może wynieść 25-28 mln m³ rocznie. Dla zachęcenia i umożliwienia zwiększonego pozyskania biomasy przez prywatnych właścicieli Ministerstwo Życia (obiegowa nazwa Ministerstwa Rolnictwa, Leśnictwa i Środowiska) opracowało specjalny program wspierania planów zagospodarowania lasu, budowy dróg leśnych, zakupu maszyn i narzędzi leśnych, dysponujący kwotą 100 mln € do 2013 r.
- Aby ułatwić konsumentom przechodzenie na alternatywne źródła energii, „fundusz – klimat i energia” dotuje instalację kotłowni na biomasę. W roku ubiegłym na instalację 10 tys. takich kotłowni przeznaczono 8 mln €. Leży to także w interesie konsumentów, o czym świadczą średnie roczne koszty użycia różnych rodzajów paliw: gazu ziemnego 1900 €, oleju opałowego 1600 € i równoważnego pod względem energii drewna zrębkowego 800 €.
- Natomiast gminy mogą dodatkowo korzystać ze środków wspierania przedsięwzięć środowiskowych. Na przykład w 2008 r. na 2607 projektów kotłowni na biomasę 40% uzyskało wsparcie na kwotę prawie 50 mln €. Pozwoliło to zmniejszyć emisję CO₂ o 500 tys. t, a więc przyniosło również wymierne efekty środowiskowe.
- Obecnie Centrum Odnawialnej Energii w Güssing już wyprodukowało syntetyczny gaz z drewna i wykazało jego przydatność dla przemysłu. Teraz zaś pracuje nad metodą przerobu gazu drzewnego na benzynę.

Źródło: *Forstzeitung*, 03/2009

A. K.

Były pracownik organizacji ekologicznej o eko-hipokryzji

W USA wydano książkę byłej pracownicy organizacji pozarządowej, traktującą o hipokryzji grup ekologicznych. Christie McDonald opowiada w niej o tym, jak zwolennicy ochrony środowiska są oszukiwani przez swoich własnych liderów. Autorka,

która dołączyła do Conservation International w roku 2006, a odeszła rok później, oskarża liderów większości prominentnych organizacji ekologicznych o spędzanie czasu na uprawianiu globtrotteringu z politykami i gwiazdami popkultury. W Conservation International korporacyjne karty kredytowe używane były do opłacania prywatnych wydatków, fundusze non-profit pokrywały natomiast wakacje w Afryce. Sieci handlowe promujące „zielone” zasady i zrównoważony handel takie jak IKEA czy Wal-Mart oskarżone zostały o sprzedawanie produktów z drewna pochodzącego z nielegalnego pozyskania. Organizacje ekologiczne, m.in. WWF, the Nature Conservancy czy Conservation International, autorka skrytykowała za współpracę z koncernami naftowymi, gazowymi, energetycznymi i wydobywczymi, przyjmowanie od nich pieniędzy i promowanie ich dyrektorów jako członków zarządów organizacji. Według niej część organizacji ekologicznych jest uzależniona od wsparcia finansowego i nagród otrzymywanych od gigantów korporacyjnych, którzy wymieniani są jako jedni z największych trucicieli.

Źródło: *Forest News Watch*; <http://forestnewswatch.com>

I. P.

Fast-wood wkrótce z McForest?

Patrząc na ciągle rosące obroty sieci barów fast food działających na całym świecie, można dojść do wniosku, że szybka produkcja drewna będzie przyszłością dla niektórych jego producentów i odbiorców. Od niedawna w Niemczech czynną działalność prowadzi związek badawczy „Fast-wood”. Celem związku jest opracowanie zasad hodowli gatunków, klonów i rozwój procedur, dzięki którym możliwa będzie wydajna produkcja drewna na plantacjach drzew szybkorosnących. Realizowany projekt dotyczy głównie takich gatunków jak topola, wierzba i robinia. Koordynowany jest on przez Leśny Instytut Badawczy Północno-Zachodnich Niemiec, a finansowany przez Agencję Surowców Odnawialnych.

Robinia - jeden z priorytetowych gatunków w podjętych badaniach, z uwagi na swoje zdolności adaptacyjne w okresie suszy i niewielkie wymagania glebowe, już dziś zyskuje miano drzewa przyszłościowego. Dlatego też niezależnie od realizowanej idei Fast-wood, Krajowemu Centrum Kompetencji „Forst Eberswalde” i Instytutowi Badawczemu Terenów Przemysłowych w Finsterwalde zlecony został nowy projekt badawczy dotyczący właśnie tego gatunku. Badania prowadzone w sąsiadującej z Polską Brandenburgii pozwolą m.in. uzyskać wiedzę na temat produkcji biomasy robinii po odnowieniu wegetatywnym i zróżnicowaniu właściwości drewna w zależności od siedliska.

Oprócz korzyści płynących z uzyskania nowej wiedzy, należy mieć nadzieję, że projekt Fast-wood znajdzie także odpowiedź na pytanie, w jaki sposób będzie można zaspokoić rosnący „głód drewna” („der Holzunger”) w nadchodzących latach.

Źródło: *Brandenburgische Forstnachrichten*. Styczeń, luty 2009

M. N.

Krótkie doniesienia

- W bieżącym roku eksport tarcicy iglastej z Europy do Japonii wyniesie 2 mln m³, czyli o 0,4% więcej niż w 2008 r. – informuje „Japan Lumber Journal”. Sprzyja temu planowane rozpoczęcie w 2009 r. budowy 1,1 mln domów.
- W okresie najbliższych trzech lat Prezydent USA Barack Obama planuje podwojenie produkcji odnawialnej energii. Zmniejszy to zależność od ropy naftowej, a równocześnie

przyczyni się do powstania nowych przedsiębiorstw oraz miejsc pracy.

- Potencjalne możliwości produkcji wysokowartościowego drewna gatunków liściastych były przedmiotem specjalnej konferencji naukowej, która odbyła się w styczniu na Uniwersytecie we Freiburgu (Niemcy). W wygłoszonych referatach zwrócono uwagę na wyeliminowanie w przeszłości wielu liściastych gatunków drzew leśnych z ich naturalnych siedlisk. Obecnie w związku ze zmianami klimatu rośnie znaczenie takich gatunków, jak: jesion, wiąz górski, czereśnia ptasia, olsza czarna, lipa i brzoza. Gatunki te w relatywnie krótkim czasie mogą dostarczyć wysokowartościowego drewna. Wymaga to jednak opracowania nowych metod ich zagospodarowania, zwiększających wydajność pracy oraz jakość produkowanego drewna, a zarazem obniżających koszty jego produkcji. Powinno to zahamować dalszy spadek dochodów gospodarki leśnej oraz zwiększyć jej konkurencyjność na globalnym rynku drewna.
- Na 4. Międzynarodowym Kongresie Przemysłu Tartaczno- i Drzewnego, który odbył się w dniach 16-17 lutego w Rosenheim, podstawowy problem podnoszony przez uczestników zawierał się w pytaniu: likwidować tartaki czy ograniczać ich przerób? Przewodniczący Niemieckiego Związku ww. przemysłu powiedział, że „lepiej jest mniej przecierać (drewna), ale przez to zapewnić sobie większą swobodę w kształtowaniu cen”. Ponadto domagał się uczciwej konkurencji także przy zakupach drewna. Chybiona polityka pomocy nie może się powtórzyć. „Lepsza żadna niż nieudana pomoc” – często było słychać w czasie Kongresu. Nastroj na sali z powodu trudności w sprzedaży oraz spodziewanej redukcji przerobu tartaków był niewyraźny. Szczególną uwagę zwracano na politykę kredytową banków. Parlamentarny sekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Niemiec zapewnił o pomocy w formie rządowych poręczeń bankowych, które zostały wprowadzone już od 1 czerwca 2008 r. Przejęcie przez państwo poręczeń dotyczy tylko zakupów drewna w lasach prywatnych. Dla lasów państwowych pozostaje do rozważenia, czy należy całkowicie zrezygnować z poręczeń, czy też stosować je częściowo. Z kolei inny uczestnik Kongresu twierdził, że po zakończeniu kryzysu znacznie trudniej będzie podnieść ceny, niż ponownie zdobyć klientów. Dlatego sugerował, aby zabiegać o obronę cen przed zmovami klientów (handlu). Natomiast przewodniczący Austriackiego Przemysłu Tartaczno- i Drzewnego wezwał wszystkie strony do współpracy i określenia środkowoeuropejskich unormowań sprzedaży drewna okrągłego.

Źródło: *Forstzeitung* 02/09; 03/09

A. K.

Przeciw certyfikowaniu plantacji

Światowy Ruch Lasów Deszczowych (WRM) skierował list otwarty do członków FSC pilnie wzywający do rozwiązania „poważnego problemu certyfikacji monokulturowych plantacji”. Na najbliższym walnym zebraniu FSC tematem dyskusji ma być przegląd zasad i kryteriów, a WRM liczy na możliwość wykluczenia plantacji z procesu certyfikacyjnego. Według WRM należy uświadomić członków FSC, że stosowane obecnie rozwiązania rozmywają wiarygodność organizacji certyfikującej, a co więcej – osłabiają argumenty lokalnych społeczności przeciw plantacjom. Wszystkie wielkoobszarowe monokultury mają silny wpływ na kwestie, które członkowie FSC z organizacji środowiskowych i społecznych uznali za wymagające ochrony, jak bioróżnorodność, lasy, stosunki wodne, krajobraz, prawa rdzennej ludności i inne. Oczywiście konkluzją jest zatem pozostawienie wielkoobszarowych

plantacji jako nie podlegających certyfikacji. WRM wyraża niezadowolenie z powodu braku jakichkolwiek zmian w tym zakresie od czasu ostatniego przeglądu plantacji sprzed czterech lat.

Źródło: *Forest News Watch*; <http://forestnewswatch.com>

I. P.

Unia Europejska przeciwko nielegalnemu pozyskaniu drewna

W dniu 22 kwietnia br. Parlament Europejski poparł przygotowaną przez Komisję Europejską w październiku 2008 r. propozycję zaostrzenia reguł obrotu drewnem i produktami z drewna w celu wyeliminowania z rynku nielegalnie pozyskanego drewna.

Początki oficjalnych działań Unii Europejskiej mających na celu ograniczenie nielegalnego pozyskiwania drewna sięgają 2003 r., kiedy przyjęty został Plan Działań FLEGT (*Przestrzeganie Prawa Leśnego, Zarządzanie i Handel*). Dokument określił zakres środków mających na celu zwalczanie problemu nielegalnego użytkowania lasów, w tym zasady zawierania tzw. „dobrowolnych porozumień partnerskich” między Unią Europejską a pozaeuropejskimi krajami-producentami drewna. Dobrowolny charakter działań nie przyniósł jednak dotychczas oczekiwanych skutków, o czym m.in. świadczy fakt zawarcia przez Unię Europejską tylko jednego porozumienia partnerskiego (z Ghaną).

Wobec braku zadowalających efektów podjętych działań, Komisja Europejska przedstawiła w październiku 2008 r. projekt rozporządzenia określającego obowiązki podmiotów dostarczających na rynki drewno i produkty drzewne. W dokumencie Komisja zaproponowała m.in. stworzenie systemu kontroli pochodzenia drewna i produktów drzewnych trafiających na rynek (tzw. *due diligence system – system zasad należytej staranności*), służącego zmniejszeniu ryzyka wprowadzania na rynek nielegalnie pozyskanego surowca. Kontrola pochodzenia drewna mogłaby się odbywać w ramach już istniejących systemów kontroli (stosowne organizacje i instytucje prowadzące monitoring w krajach członkowskich), bądź poprzez system stworzony przez dostawców drewna i jego produktów, jeżeli będzie spełniał wymogi określone prawem. Komisja przedstawiła ogólne wytyczne funkcjonowania systemu kontroli pochodzenia drewna, zaznaczając, że szczegółowe rozwiązania nie mogą nadmiernie obciążać dostawców drewna, muszą uwzględniać rachunek ekonomiczny podejmowanych działań, a także zapewniać dużą elastyczność w stosowaniu poszczególnych środków.

W rezolucji z dnia 22 kwietnia br.¹ Parlament Europejski przychylił się do propozycji utworzenia systemu zasad należytej staranności. Eurodeputowani uznali jednak, że aby przygotowywane rozporządzenie było skuteczne, niezbędne jest zaostrzenie działań proponowanych przez Komisję. Parlament uznał, że odpowiedzialność za zapewnienie legalności pochodzenia drewna powinna spoczywać na wszystkich podmiotach uczestniczących w łańcuchu dostaw surowca. O ile Komisja stała na stanowisku, że wrywkowa kontrola pochodzenia będzie odbywała się jedynie u pierwszego dostawcy drewna i jego produktów na rynek, o tyle Parlament przyjął rozwiązanie, że wszystkie podmioty produkujące i prowadzące obrót surowcem drzewnym powinny móc wykazać źródła pochodzenia swoich produktów oraz ich dostawcę. Ponadto państwa członkowskie miałyby wprowadzić wysokie kary finansowe dla podmiotów łamiących przepisy.

Źródło: <http://www.europarl.europa.eu>

A. Kal.

¹ Rezolucja legislacyjna Parlamentu Europejskiego z dnia 22 kwietnia 2009 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających drewno i produkty z drewna na rynek (COM(2008)0644 – C6-0373/2008 – 2008/0198(COD)); procedura współpracy, pierwsze czytanie.

Kryzys w rosyjskim sektorze leśnym

Według informacji Rosyjskiego Państwowego Urzędu Statystycznego produkcja tarcicy w tym kraju w pierwszym kwartale 2009 r. wyniosła 4,3 mln m³, co oznacza spadek o 24% w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku. W tym samym czasie zanotowany został również spadek o 43% produkcji płyt pilśniowych oraz sklejki o 39%. Mniejszy spadek odnotowano natomiast w produkcji papieru – 12%. Obniżenie produkcji spowodowane jest przede wszystkim załamaniem eksportu do państw Europy Zachodniej, Japonii oraz Chin.

Zmniejszony popyt na produkty przemysłu przetwórstwa drewna wpłynęły negatywnie na sektor leśny w Rosji. Według Ministerstwa Rolnictwa w bieżącym roku należy spodziewać się spadku pozyskania drewna o 30% w porównaniu z rokiem ubiegłym. Oznacza to kontynuację trendu zapoczątkowanego w roku 2008, gdy pozyskanie drewna zmalało o 14% w porównaniu z rokiem 2007.

W obecnej sytuacji gospodarczej rząd Rosji planuje podjęcie w ramach przygotowywanego „Programu działań antykryzysowych Federacji Rosyjskiej na rok 2009” środków służących wsparciu sektora leśno-drzewnego, w tym przede wszystkim ochronę przedsiębiorstw przez uruchomienie dopłat do odsetek od kredytów zaciągniętych na realizację dużych inwestycji związanych z pozyskaniem i przerobem drewna.

W pierwszych miesiącach bieżącego roku rząd rosyjski rozważał także zniesienie ceł eksportowych na drewno okrągłe dla przedsiębiorstw realizujących duże inwestycje z kapitałem zagranicznym. Cła eksportowe na surowiec drzewny wprowadzone zostały z początkiem 2007 r. i do końca 2008 r. były one dwukrotnie zwiększane (w sumie o ponad 40%), co doprowadziło do obniżenia konkurencyjności rosyjskiego surowca na rynkach światowych. W następstwie wzrostu cen drewna i pogarszania się sytuacji gospodarczej na świecie w 2008 r. eksport drewna okrągłego z Rosji zmalał o ponad 25% w stosunku do 2007 r., osiągając 36,7 mln m³. Zniesienie ceł eksportowych pozwoliłoby na ożywienie handlu zagranicznego drewnem nieprzetworzonym, aby jednak sytuacja mogła ulec znaczącej poprawie, konieczne byłoby wprowadzenie ulg długookresowych, wiele bowiem umów na dostawę drewna okrągłego zawierana jest na okres dłuższy niż rok.

Źródło: www.runa.info

A. Kal.

Głuszcze w teorii grafów

Fragmentacja krajobrazu leśnego poważnie utrudnia rozprzestrzenianie się wielu związanych z lasem gatunków i może być decydująca dla ich żywotności i ochrony. W tym kontekście zachowanie powiązań między kompleksami leśnymi jest istotnym wyzwaniem w planowaniu przestrzennym i zarządzaniu lasu. Jednak dotychczas nie opracowano metod wspierających proces decyzyjny w tej dziedzinie. Pomocna może być nowa metoda, oparta na teorii grafów i analizie jakości siedlisk oraz istniejącej sieci możliwych połączeń pomiędzy poszczególnymi siedliskami. Została ona po raz pierwszy zastosowana w badaniach silnie rozproszonych siedlisk głuszcza w Katalonii, gdzie zagrożenie tego gatunku domaga się rozwiązań na poziomie planowania przestrzennego.

Dane o występowaniu gatunku ustalono empirycznie latach 1999-2000. Przedstawiono je w postaci map z zaznaczonym prawdopodobieństwem jego występowania na powierzchniach jednostkowych o wielkości 1 km².

W opisywanej metodzie prawdopodobieństwo występowania gatunku ujęte zostało jako wskaźnik jakości siedliska. Dodatkowym parametrem waloryzującym siedliska była łączność pomiędzy poszczególnymi kwadratami. Uwzględniała ona średnią odległość rozprzestrzeniania się głuszcza, otrzymaną w wyniku badań empirycznych. Powiązanie parametru jakości ze spójnością, czyli ilością możliwych połączeń pomiędzy poszczególnymi powierzchniami jednostkowymi, pozwoliło na opracowanie indeksu dostępności siedliska. Najwyższy indeks wykazują siedliska w ramach dużych obszarów w porównaniu z obszarami pofragmentowanymi, choć połączonymi pomiędzy sobą.

W prowadzonych badaniach zidentyfikowano 40 obszarów bytowania głuszcza, izolowanych wzajemnie. Sytuacja ta może powodować znaczne utrudnienia w rozprzestrzenianiu się gatunku. Opracowany dzięki metodzie indeks pozwala zlokalizować obszary, które mają największe znaczenie dla ochrony siedlisk i gatunku, i w których ochrona powinna być priorytetem w gospodarce leśnej.

Przeprowadzone badania dowodzą, że metoda oparta na teorii grafów pozwala na określenie wartości poszczególnych obszarów leśnych dla bytujących w nich chronionych gatunków na poziomie krajobrazowym.

Źródło: *European Journal of Forest Research*, Jan. 2008

I. P.

Lasy państwowe w Bawarii nie powinny zmniejszać pozyskania – domaga się przemysł drzewny

Zarząd Bawarskiego Przemysłu Drzewnego domaga się, aby przedsiębiorstwo Bawarskie Lasy Państwowe (BLP) nie zmniejszały w br. pozyskania drewna do zapowiadanego poziomu 4,8 - 4,9 mln m³. Określony dla nich przez urządzenie lasu etat wynosi 5,2 mln m³, podczas gdy pozyskanie w 2007 r. osiągnęło 7,1 mln m³, zaś w 2008 r. 5,0 mln m³. Jako argument na rzecz mniejszego pozyskania w 2009 r. Bawarskie Lasy Państwowe podają wyrównanie skutków huraganu Cyryl (znaczący wzrost pozyskania w 2007 r.) oraz obecny spadek popytu na drewno. Natomiast bawarski przemysł tartaczny kontrargumentuje znaczącym obniżeniem podaży drewna z lasów prywatnych oraz dotychczasową niezawodnością dostaw drewna przez Bawarskie Lasy Państwowe. Z kolei BLP podnoszą, że dzięki reformie z 2005 r. uzyskały status przedsiębiorstwa, a więc jednostki organizacyjnej podporządkowanej regułom ekonomiczności działań, w tym również pozyskania drewna stosownie do sytuacji na rynku. Obecnie już nie muszą „poniewczasie rzucać dobrego drewna na zły rynek”. Lasy Państwowe zapewniają jednak o swojej trosce wystarczającego zaopatrzenia przemysłu drzewnego. Z uwagi na przewidywany w długim okresie znaczący wzrost udziału gatunków liściastych (z 24 na 43%) przemysł apeluje, aby przy przebudowie drzewostanów pamiętać o wprowadzeniu daglezi na miejsce świerka.

Źródło: *Holz-Zentralblatt*, 19/2009

A. K.

Informacje opracowali:

A. K. – Andrzej Klocek
A. Kal. – Adam Kaliszewski
I. P. – Izabela Pigan
M. N. – Marzena Niemczyk